

Затверджено наказом
Генерального директора
ПАТ «Укргідроенерго»
№ 89 від «22.05.2015

АНТИКОРУПЦІЙНА ПРОГРАМА
публічного акціонерного товариства «Укргідроенерго»

2015 - Вишгород

ЗМІСТ:

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В АНТИКОРУПЦІЙНІЙ ПРОГРАМІ.....	3-5
3. МЕТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	5
4. ПРИНЦИПИ, СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ТА КОЛО ОСІБ, НА ЯКІ ПОШИРЮЮТЬСЯ ПОЛОЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	5, 6
5. АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО.....	7
6. ПОДАРУНКИ ТА ПРЕДСТАВНИЦЬКІ ВИТРАТИ.....	7, 8
7. УЧАСТЬ В БЛАГОДІЙНИХ ЗАХОДАХ ТА СПОНСОРСТВО.....	8
8. ВЗАЄМОДІЯ З ДЕРЖАВНИМИ СЛУЖБОВЦЯМИ.....	8
9. ВЗАЄМОДІЯ ІЗ ПРАЦІВНИКАМИ ТОВАРИСТВА.....	8, 9
10. ВЗАЄМОДІЯ З ПОСЕРЕДНИКАМИ ТА ІНШИМИ ОСОБАМИ, ПЕРЕВІРКА КОНТРАГЕНТІВ.....	9-11
11. ІНФОРМУВАННЯ ТА НАВЧАННЯ.....	11
12. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ.....	11, 12
13. МОНІТОРИНГ ТА КОНТРОЛЬ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН.....	12
14. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ.....	12
15. ЗАХИСТ ВИКРИВАЧА (ВІДМОВА ВІД ЗВОРОТНИХ САНКЦІЙ).....	12, 13
16. СПІВРОБІТНИЦТВО З ПРАВООХОРОННИМИ ТА КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ В СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	13
17. ВІДПОВІДALНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ (НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ) ЦІЄЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	13
18. ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА РЕАЛІЗАЦІЮ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЮ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ.....	13-15

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Антикорупційна програма публічного акціонерного товариства «Укргідроенерго» (далі – Антикорупційна програма) розроблена з метою захисту прав і свобод громадян, забезпечення законності, правопорядку та громадської безпеки і є базовим документом публічного акціонерного товариства «Укргідроенерго» (далі – Товариство), що визначає основні засади та вимоги, скеровані на запобігання корупції та дотримання норм антикорупційного законодавства керівництвом, працівниками та іншими особами, що діють від імені та за дорученням Товариства.

1.2. Антикорупційна програма розроблена відповідно до Закону України «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки», Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб», Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, Угоди про асоціацію з Європейським Союзом, з урахуванням інших норм міжнародного права, міжнародних договорів та загальновизнаних принципів.

1.3. Антикорупційні заходи Товариства направлені на:

1.3.1. Запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції);

1.3.2. Виявлення корупційних правопорушень, розкриття та розслідування корупційних правопорушень;

1.3.3. Мінімізацію та усунення наслідків корупційних правопорушень.

1.4. Положення Антикорупційної програми поширюються на керівництво, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства.

1.5. Керівництво, працівники та інші особи, що діють від імені та за дорученням Товариства, повинні знати цю Антикорупційну програму.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В АНТИКОРУПЦІЙНІЙ ПРОГРАМІ

2.1. Для цілей Антикорупційної програми використовуються наступні основні поняття:

антикорупційна політика – діяльність Товариства, скерована на створення дієвої системи протидії корупції;

запобігання корупції – діяльність Товариства щодо реалізації антикорупційної політики, скерованої на виявлення, вивчення, обмеження або усунення явищ, що породжують корупційні правопорушення або сприяють їх поширенню.

корупція (корупційна діяльність) – використання керівництвом, працівниками та іншими особами, що діють від імені та за дорученням Товариства, наданих їм службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою

одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей;

корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

корупціогенний фактор – явище або сукупність явищ, що сприяють вчиненню корупційних правопорушень або їх поширенню;

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

подарунок – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової;

правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені Законом України «Про запобігання корупції» вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність;

приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

реальний конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

суб'єкти декларування – особи, зазначені у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», інші особи,

які зобов'язані подавати декларацію відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»;

уповноважений – посадова особа Товариства, що призначається Генеральним директором Товариства відповідно до законодавства про працю і є відповідальним за реалізацію цієї Антикорупційної програми та пов'язаних з нею антикорупційних заходів;

члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

3. МЕТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Антикорупційна програма Товариства відображає підтримку Товариством антикорупційної стратегії держави, що підтверджується використанням етичних стандартів та принципів в господарській діяльності, свідчить про прагнення Товариством удосконалення корпоративної культури, наслідування кращих практик корпоративного управління, підтримання ділової репутації Товариства на належному рівні.

3.2. Товариство визначає наступні цілі:

3.2.1. Мінімізувати ризики втягнення керівництва, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства, в корупційну діяльність;

3.2.2. Сформувати у контрагентів, керівництва, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства, цілісного єдиного усвідомлення та розуміння Антикорупційної програми Товариства про неприйняття корупції у будь-яких її проявах;

3.2.3. Узагальнювати та роз'яснювати основні положення антикорупційного законодавства України;

3.2.4. Включити в обов'язок керівництва, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства знати та дотримуватися принципів та вимог цієї Антикорупційної програми, основних положень антикорупційного законодавства, а також адекватних заходів щодо запобігання корупції.

4. ПРИНЦИПИ, СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ТА КОЛО ОСІВ, НА ЯКІ ПОШИРЮЮТЬСЯ ПОЛОЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Керівництво, працівники та інші особи, що діють від імені та за дорученням Товариства, повинні керуватися положеннями цієї Антикорупційної програми та неухильно дотримуватись її вимог.

4.2. Генеральний директор Товариства відповідає за організацію заходів, спрямованих на реалізацію принципів та вимог Антикорупційної програми, включаючи призначення осіб, що відповідають за розроблення, впровадження та контроль антикорупційних заходів (уповноважений).

4.3. Принципи та вимоги цієї Антикорупційної програми розповсюджуються на контрагентів та представників Товариства, а також на інших осіб у тих випадках, коли відповідні обов'язки закріплені в договорах з ними, в їх внутрішніх документах або прямо випливають із закону.

4.4. Генеральний директор та керівники структурних підрозділів Товариства формують етичний стандарт непримиренного ставлення до будь-яких форм і проявів корупції, подаючи приклад своєю поведінкою і здійснюючи ознайомлення з антикорупційною політикою всіх працівників і контрагентів.

4.5. При створенні системи заходів протидії Товариство ґрунтуються на наступних ключових принципах протидії корупції:

4.5.1. Принцип відповідності роботи Товариства діючому законодавству та загальноприйнятим нормам.

Відповідність антикорупційних заходів, що реалізуються в Товаристві, Конституції України, законодавству України та іншим нормативним правовим актам, що застосовуються до Товариства.

4.5.2. Принцип особистого прикладу керівництва.

Ключова роль керівництва Товариства у формуванні культури нетерпимості до корупції і в створенні внутрішньо-організаційної системи запобігання та протидії корупції.

4.5.3. Принцип залученості працівників.

Інформованість працівників Товариства про положення антикорупційного законодавства та їх активну участь у формуванні та реалізації антикорупційних стандартів і процедур.

4.5.4. Принцип відповідності антикорупційних процедур ризику корупції.

Розробка та виконання комплексу заходів, що дозволяють знизити ймовірність залучення Товариства, керівництва, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства в корупційну діяльність, здійснюється з урахуванням існуючих в діяльності Товариства корупційних ризиків.

4.5.5. Принцип ефективності антикорупційних процедур.

Застосування в Товаристві таких антикорупційних заходів, які мають низьку вартість, забезпечують простоту реалізації та приносять значущий результат.

4.5.6. Принцип відповідальності та невідворотності покарання.

Невідворотність покарання для керівництва, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства незалежно від займаної посади, стажу роботи та інших умов у разі вчинення ними корупційних правопорушень у зв'язку з виконанням трудових обов'язків, а також персональна відповідальність керівництва Товариства за реалізацію внутрішньо-організаційної антикорупційної політики.

4.5.7. Принцип постійного контролю та регулярного моніторингу.

Регулярне здійснення моніторингу ефективності впроваджених антикорупційних стандартів і процедур, а також контролю за їх виконанням.

5. АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

5.1. Керівництво, працівники та інші особи, що діють від імені та за дорученням Товариства, повинні дотримуватись норм антикорупційного законодавства, встановлених, в тому числі, Кримінальним кодексом України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про запобігання корупції», цією Антикорупційною програмою та іншими нормативними актами.

5.2. Керівництву, працівникам та іншим особам, що діють від імені та за дорученням Товариства, суверено забороняється, прямо або побічно, особисто або через посередництво третіх осіб брати участь у корупційній діяльності, пропонувати, давати, обіцяти, просити і отримувати неправомірну вигоду або здійснювати платежі для спрощення адміністративних, бюрократичних та інших формальностей в будь-якій формі, в тому числі, у формі грошових коштів, цінностей, послуг чи іншої вигоди, будь-яким особам і від будь-яких осіб чи організацій, включаючи комерційні організації, органи влади та самоврядування, державних службовців, приватних компаній та їх представників.

6. ПОДАРУНКИ ТА ПРЕДСТАВНИЦЬКІ ВИТРАТИ

6.1. Подарунки, які керівництво, працівники та інші особи, що діють від імені та за дорученням Товариства можуть надавати від імені Товариства іншим особам у зв'язку з їх діяльністю в Товаристві, можуть отримувати від інших осіб, а також представницькі витрати, в тому числі витрати керівництва, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства на ділову гостинність Товариства, повинні одночасно відповідати таким критеріям:

6.1.1. Бути прямо пов'язаними із законними цілями діяльності Товариства або загальнонаціональними святами (День Соборності, День Конституції та ін.) і застосовними відповідно до фінансового стану Товариства та лише після затвердження Товариству річного фінансового плану в установленому законодавством порядку;

6.1.2. Бути обґрутованими, відповідними та не бути дорожчим 50 відсотків мінімальної заробітної плати, встановленої на день прийняття дарунка (пожертви), одноразово, а сукупна вартість таких дарунків (пожертв), отриманих з одного джерела протягом року – однієї мінімальної заробітної плати, установлена на 01 січня поточного року, в якому прийнято подарунки;

6.1.3. Придбаватися за погодженням з Генеральним директором Товариства;

6.1.4. Не бути прихованою винагородою за послугу, дію, бездіяльність, потурання, заступництво, надання прав, прийняття певного рішення, правочин, дозвіл і т. ін. або спробу вплинути на одержувача з іншою незаконною або неетичною метою;

6.1.5. Не створювати репутаційного ризику для Товариства, керівництва, працівників та інших осіб, що діють від імені та за дорученням Товариства або

інших осіб у випадку розкриття інформації про подарунки або представницьких витрат;

6.1.6. Не протирічти принципам та вимогам цієї Антикорупційної програми, іншим внутрішнім документам Товариства та нормам діючого законодавства.

6.2. З метою запобігання проявам корупції в Товаристві керівництву, працівникам та іншим особам, що діють від імені та за дорученням Товариства, забороняється безпосередньо або через інших осіб одержувати дарунки (пожертви) від юридичних або фізичних осіб:

6.2.1. У вигляді грошових коштів, як готівкових так і безготівкових, незалежно від валюти;

6.2.2. За рішення, дії чи бездіяльність в інтересах дарувальника, що приймаються, вчиняються як безпосередньо такою особою, так і за її сприяння іншими посадовими особами та органами;

6.2.3. Якщо особа, яка дарує (здійснює) дарунок (пожертву), перебуває в підпорядкуванні такої особи.

7. УЧАСТЬ В БЛАГОДІЙНИХ ЗАХОДАХ ТА СПОНСОРСТВО

7.1. Товариство може прийняти рішення про участь у благодійних заходах та спонсорській діяльності залежно від фінансового стану Товариства та лише після затвердження Товариству річного фінансового плану в установленому законодавством порядку. При цьому бюджет і план участі у заході та діяльності узгоджуються з Генеральним директором Товариства.

8. ВЗАЄМОДІЯ З ДЕРЖАВНИМИ СЛУЖБОВЦЯМИ

8.1. Товариство не здійснює самостійно або через своїх працівників оплату будь-яких витрат (грошової винагороди, позички, послуги, оплати розваг, відпочинку, транспортних витрат та іншої винагороди) за державних службовців та їх близьких родичів (або в їхніх інтересах) з метою одержання або збереження переваги для Товариства у комерційній діяльності.

8.2. При взаємодії з державними службовцями керівництво, працівники та інші особи, що діють від імені та за дорученням Товариства, не повинні порушувати вимог цієї Антикорупційної програми та законодавства України.

9. ВЗАЄМОДІЯ ІЗ ПРАЦІВНИКАМИ ТОВАРИСТВА

9.1. Товариство вимагає від своїх працівників дотримання цієї Антикорупційної програми, інформуючи їх про ключові принципи, вимоги та санкції за порушення.

9.2. В Товаристві організовуються безпечні, конфіденційні і доступні засоби інформування керівництва Товариства (письмову заяву на ім'я Генерального директора або відповідального за дотримання антикорупційної політики (уповноважений) або особисте звернення; повідомлення телефонним або факсимільним зв'язком; електронна пошта) про факти неправомірної вигоди з боку

осіб, які надають послуги в інтересах комерційної організації або від її імені. На адресу Генерального директора Товариства можуть направлятися пропозиції щодо поліпшення антикорупційних заходів і контролю, а також запити з боку працівників і третіх осіб.

9.3. Для формування належного рівня антикорупційної культури з новими працівниками проводиться вступний інструктаж за цією Антикорупційною програмою і пов'язаними з нею документами, а для діючих працівників проводяться періодичні інформаційні заходи.

9.4. Дотримання працівниками Товариства принципів і вимог цієї Антикорупційної програми враховується при формуванні кадрового резерву для висунення на вищі посади, а також при накладенні дисциплінарних стягнень.

9.5. Обов'язки працівників Товариства, пов'язані із запобіганням та протидією корупції, полягають у наступному:

9.5.1. Утримуватися від вчинення і (або) участі у вчиненні корупційних правопорушень;

9.5.2. Утримуватися від поведінки, яку може бути витлумачено оточуючими як готовність вчинити або брати участь у скoenні корупційного правопорушення;

9.5.3. Негайно інформувати безпосереднього керівника або особу, відповідальну за дотримання антикорупційної політики в Товаристві (уповноважений) або керівництво Товариства про випадки схилити працівника до вчинення корупційних правопорушень;

9.5.4. Негайно інформувати безпосереднього керівника або особу, відповідальну за дотримання антикорупційної політики в Товаристві (уповноважений) або керівництво Товариства про інформацію, яка стала відома працівникові щодо випадків вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами Товариства чи іншими особами;

9.5.5. Негайно інформувати безпосереднього керівника або особу, відповідальну за дотримання антикорупційної політики в Товаристві (уповноважений) або керівництво Товариства про можливість виникнення у працівника реального або потенційного конфлікту інтересів.

10. ВЗАЄМОДІЯ З ПОСЕРЕДНИКАМИ ТА ІНШИМИ ОСОБАМИ, ПЕРЕВІРКА КОНТРАГЕНТИВ

10.1. Працівникам Товариства забороняється залучати або використовувати посередників, партнерів, агентів чи інших осіб для вчинення будь-яких дій, які суперечать принципам і вимогам цієї Антикорупційної програми або нормам антикорупційного законодавства.

10.2. Товариство здійснює вибір контрагентів для надання послуг, виконання робіт, поставку товарів на підставі конкурсу, основними принципами проведення якого є відбір контрагента на конкурентних засадах та який встановлює:

10.2.1. Аналіз ринку запропонованих товарів, робіт чи послуг;

10.2.2. Рівноправність, справедливість, відсутність дискримінації та необґрунтованих обмежень конкуренції по відношенню до контрагентів;

10.2.3. Чесний і розумний вибір найбільш бажаних пропозицій при комплексному аналізі вигід і витрат (насамперед ціни і якості товарів, робіт, послуг);

10.2.4. Цільове та економічно ефективне витрачання грошових коштів на придбання товарів, робіт, послуг та реалізації заходів, спрямованих на скорочення витрат Товариства;

10.2.5. Відсутність обмеження допуску до участі у закупівлі шляхом встановлення надмірних вимог до контрагента;

10.2.6. Запобігання корупційним проявам, конфлікту інтересів та інших зловживань повноваженнями.

10.3. Товариство прагне мати ділові відносини з контрагентами, що підтримують вимоги антикорупційного законодавства та/або контрагентами, які декларують неприйняття корупції.

10.4. Товариство заявляє, що відмовляється від стимулювання яким-небудь чином працівників контрагентів, в тому числі шляхом надання грошових сум, подарунків, безоплатного виконання на їх адресу робіт (послуг) та іншими, не пойменованими тут способами, що ставить працівника контрагента в певну залежність і спонукає на забезпечення виконання цим працівником будь-яких дій на користь Товариства.

10.5. Товариство докладає розумні зусилля, щоб мінімізувати ризик ділових відносин з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність, для чого проводиться перевірка терпимості контрагентів до корупційних правопорушень, у тому числі перевірка наявності у них власних антикорупційних процедур або політик, їх готовності дотримуватися вимог цієї Антикорупційної програми і включати в договори антикорупційні умови (антикорупційні застереження), а також надавати взаємне сприяння для етичного ведення бізнесу та запобігання корупції.

10.6. У відповідності до антикорупційного застереження Товариство та його контрагенти зобов'язані:

10.6.1. Негайно повідомляти одне одного у письмовій формі про будь які випадки порушення антикорупційного законодавства;

10.6.2. Ясно давати зрозуміти іншим особам при виконанні будь-яких угод, що вони зобов'язані дотримуватися вимог антикорупційного законодавства.

10.7. Відповідно до антикорупційного застереження, при виникненні у Товаристві об'єктивних (розумних і сумлінних) доказів порушення контрагентами антикорупційного законодавства, на адресу такого контрагента направляється відповідне повідомлення із вимогою у встановлений термін надати відповідні роз'яснення. Неподання контрагентом достатніх доказів, що підтверджують відсутність порушення антикорупційного законодавства, є порушенням істотних умов договору (істотним порушенням), укладеного між Товариством та його

контрагентом і дає право Товариству розірвати такий договір в односторонньому позасудовому порядку (повністю відмовитися від виконання договору), або призупинити його подальше виконання в односторонньому порядку в якісь його частини (частково відмовитися від виконання Договору) шляхом направлення відповідного письмового повідомлення. Договір вважається відповідно розірваним або виконання Товариством зобов'язань по ньому призупиненими з моменту зазначеного в такому письмовому повідомленні, але не раніше ніж після закінчення 10 (десяти) днів з моменту отримання оригіналу зазначеного повідомлення. У цьому випадку Товариство відповідно до положень антикорупційної застереження, має право вимагати від свого контрагента відшкодування реального збитку, що виник в результаті такого розірвання або призупинення.

11. ІНФОРМУВАННЯ ТА НАВЧАННЯ

11.1. Товариство розміщує цю Антикорупційну програму у вільному доступі на офіційному сайті в мережі Інтернет, відкрито заявляє про неприйняття корупції, вітає і заохочує дотримання принципів і вимог цієї Антикорупційної програми усіма контрагентами, своїми працівниками та іншими особами.

11.2. Товариство сприяє підвищенню рівня антикорупційної культури своїх працівників шляхом інформування та систематичного навчання з метою підтримки їх обізнаності у питаннях антикорупційної політики Товариства та оволодіння ними способами і прийомами застосування антикорупційної політики на практиці.

12. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ

12.1. Антикорупційна політика Товариства включає перелік конкретних заходів, які повинні реалізовуватися в цілях запобігання та протидії корупції.

12.1.1. Нормативне забезпечення, закріплення стандартів поведінки і декларація намірів:

12.1.1.1. Розробка і прийняття Кодексу етики та службової поведінки працівників Товариства;

12.1.1.2. Розробка і прийняття положення про конфлікт інтересів;

12.1.1.3. Введення до договорів, пов'язаних із господарською дільністю Товариства та які вперше укладаються Товариством, стандартного антикорупційного застереження.

12.1.2. Розроблення та введення спеціальних антикорупційних процедур:

12.1.2.1. Введення процедури інформування працівниками про випадки схиляння їх до скочення корупційних порушень;

12.1.2.2. Введення процедури інформування працівниками Товариства про випадки вчинення корупційних правопорушень іншими працівниками, контрагентами Товариства чи іншими особами.

12.1.3. Навчання та інформування працівників:

12.1.3.1. Ознайомлення працівників під розпис з нормативними документами, що регламентують питання попередження та протидії корупції в Товаристві;

12.1.3.2. Проведення навчальних заходів з питань профілактики і протидії корупції;

12.1.3.3. Організація індивідуального консультування працівників Товариства з питань застосування (дотримання) антикорупційних стандартів і процедур.

12.1.4. Забезпечення відповідності системи внутрішнього контролю Товариства вимогам антикорупційної політики:

12.1.4.1. Здійснення контролю даних бухгалтерського обліку, наявності і достовірності первинних документів бухгалтерського обліку.

13. МОНІТОРИНГ ТА КОНТРОЛЬ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН

13.1. У зв'язку з можливою зміною в часі корупційних ризиків та інших факторів, що впливають на господарську діяльність Товариства, останнє здійснює моніторинг впроваджених адекватних заходів щодо запобігання корупції, контролює їх дотримання, а при необхідності переглядає і вдосконалює їх.

13.2. У разі виявлення недостатньо ефективних положень цієї Антикорупційної програми або пов'язаних з нею антикорупційних заходів Товариства або у разі зміни чинного законодавства України Генеральний директор Товариства організовує вироблення та реалізацію плану дій щодо перегляду і зміни цієї Антикорупційної програми та/або антикорупційних заходів.

14. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ

14.1. Контроль документування операцій господарської діяльності Товариства, насамперед пов'язаний з обов'язком ведення фінансової (бухгалтерської) звітності і спрямований на попередження та виявлення відповідних порушень: складання неофіційної звітності, використання підроблених документів, записи неіснуючих витрат, відсутності первинних облікових документів, виправлень в документах та звітності, знищення документів і звітності раніше встановленого терміну і т. ін.

14.2. Перевірка економічної обґрунтованості здійснюваних операцій в сферах корупційного ризику може проводитися стосовно фактів обміну діловими подарунками, представницьких витрат, благодійних пожертвувань, винагород зовнішнім консультантам та інше. При цьому, слід звертати увагу на наявність обставин - індикаторів неправомірних дій.

14.3. Усі фінансові операції повинні бути акуратно, правильно і з достатнім рівнем деталізації відображені в бухгалтерському обліку Товариства, задокументовані і доступні для перевірки.

14.4. Перекручення або фальсифікація бухгалтерської звітності Товариства суворо заборонені.

15. ЗАХИСТ ВИКРИВАЧА (ВІДМОВА ВІД ЗВОРОТНИХ САНКЦІЙ)

15.1. Товариство заявляє про те, що жоден працівник не буде підданий санкціям (у тому числі звільнений, знижений на посаді, позбавлений премії), якщо

він повідомив про передбачуваний факт корупції, відмовився дати або отримати неправомірну вигоду, зробити комерційний підкуп, надати посередництво в наданні або отриманні неправомірної вигоди, в тому числі, якщо в результаті такої відмови у Товариства виникла упущенна вигода чи не було отримано комерційні та конкурентні переваги.

16. СПІВРОБІТНИЦТВО З ПРАВООХОРОННИМИ ТА КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ В СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

16.1. Співпраця з правоохоронними та контролюючими органами є важливим показником дійсної прихильності Товариства декларованим антикорупційним стандартам поведінки. Дане співробітництво може здійснюватися в різних формах:

16.1.1. Повідомлення у відповідні правоохоронні та контролюючі органи про випадки вчинення корупційних правопорушень, про які стало відомо в Товаристві;

16.1.2. Сприяння уповноваженим представникам контролюючих і правоохоронних органів при проведенні ними перевірок діяльності Товариства з питань запобігання та протидії корупції;

16.1.3. Сприяння уповноваженим представникам контролюючих і правоохоронних органів при проведенні заходів по припиненню або розслідуванню корупційних злочинів;

16.1.4. Не втручання у виконання службових обов'язків посадовими особами судових або правоохоронних органів.

17. ВІДПОВІДЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ (НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ) ЦІЄЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ

17.1. За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи, зазначені в частині першій статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

17.2. Особи, винні в порушенні вимог цієї Антикорупційної програми, можуть бути притягнуті до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності за ініціативою Товариства, правоохоронних органів чи інших осіб у порядку та на підставах, передбачених законодавством України.

18. ВІДПОВІДЛЬНИЙ ЗА РЕАЛІЗАЦІЮ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕЮ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

18.1. Генеральний директор Товариства відповідно до законодавства про працю призначає відповідального за реалізацію цієї Антикорупційної програми та пов'язаних з нею антикорупційних заходів, який є посадовою особою Товариства (далі – Уповноважений).

18.2. Уповноважений може бути фізична особа, яка здатна за своїми діловими та моральними якостями, професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні обов'язки.

18.3. Не може бути призначена на посаду Уповноваженого особа, яка:

18.3.1. Має непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість;

18.3.2. За рішенням суду визнана недіездатною чи діездатність якої обмежена;

18.3.3. Звільнена з посад у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим, органах місцевого самоврядування за порушення присяги або у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, - протягом трьох років з дня такого звільнення.

18.4. Несумісною з діяльністю Уповноваженого є робота на посадах, зазначених у пункті 1 частини першої статті 3 Закону України «Про запобігання корупції», а також будь-яка інша діяльність, яка створює реальний чи потенційний конфлікт інтересів з діяльністю юридичної особи.

У разі виникнення обставин несумісності Уповноважений у двоедений строк з дня виникнення таких обставин зобов'язаний повідомити про це Генерального директора Товариства з одночасним поданням заяви про розірвання трудового договору за власною ініціативою.

18.5. Уповноважений може бути звільнений з посади достроково у випадках та порядку, встановлених законодавством України.

18.6. Відділ кадрів Товариства забезпечує інформування Національного агентства з питань запобігання корупції про звільнення особи з посади Уповноваженого протягом двох робочих днів з дати звільнення.

Генеральний директор Товариства при звільненні особи з посади Уповноваженого забезпечує невідкладне подання нової кандидатури на вказану посаду.

18.7. Головним завданням Уповноваженого є підготовка, забезпечення реалізації та контроль за здійсненням заходів щодо запобігання, протидії і виявлення корупції та забезпечення дотримання правил етичної поведінки в Товаристві. Функції Уповноваженого визначені цією Антикорупційною програмою та посадовою інструкцією Уповноваженого, затвердженою Генеральним директором Товариства в установленому законодавством порядку.

18.8. Уповноважений реалізує свої повноваження безпосередньо.

18.9. Для забезпечення виконання покладених на нього функцій і завдань Уповноважений має право:

18.9.1. Отримувати від працівників Товариства письмові та усні пояснення з питань, що стосуються виконання покладених на нього функцій та завдань;

18.9.2. Отримувати від підрозділів Товариства інформацію та матеріали, що необхідні для виконання покладених на нього функцій та завдань;

18.9.3. Отримувати проекти документів, в тому числі договорів, для проведення їх перевірки на предмет наявності факторів, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень;

18.9.4. Отримувати доступ на склади, виробничі та інші приміщення Товариства, якщо це необхідно для виконання покладених на нього функцій та завдань;

18.9.5. Залучати до проведення перевірок та службових розслідувань працівників інших структурних підрозділів Товариства;

18.9.6. Надсилати запити до державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності з метою отримання від них відповідної інформації та матеріалів;

18.9.7. Ініціювати перед Генеральним директором Товариства питання про притягнення працівників Товариства до відповідальності, в тому числі звільнення з займаних посад, за порушення антикорупційного законодавства, внутрішніх документів Товариства з цих питань.

18.10. Інші права Уповноваженого можуть бути визначені в його посадовій інструкції, затвердженою Генеральним директором Товариства в установленому законодавством порядку.

Ющенко Ю.А.¹⁵